

Προστασία Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Τι είναι η πνευματική ιδιοκτησία

Πνευματική ιδιοκτησία ονομάζεται το δικαίωμα που έχει ο δημιουργός ενός πρωτότυπου πνευματικού έργου πάνω στο έργο αυτό και του δίνει τη δυνατότητα να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη χρήση του από τρίτους.

Τι είναι συγγενικά δικαιώματα

Τα **συγγενικά δικαιώματα** παρέχουν προστασία στους παράγοντες εκείνους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που συνεισφέρουν στην εμπορική παραγωγή, στην ερμηνεία, εκτέλεση και διάθεση των έργων είτε παρουσιάζοντάς τα στο κοινό είτε επενδύοντας οικονομικά στην εκμετάλλευση και διάδοσή τους.

Τι προστατεύει η πνευματική ιδιοκτησία;

Οτιδήποτε δημιουργεί κανείς χρησιμοποιώντας το πνεύμα του και πιο συγκεκριμένα **κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης** που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή π.χ.

- Γραπτά κείμενα
- Μουσικά έργα
- Οπτικοακουστικά έργα
- Έργα εικαστικών τεχνών και εφαρμοσμένων τεχνών
- Βάσεις δεδομένων (π.χ. μια ψηφιακή εφημερίδα)
- Προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (π.χ. εφαρμογές)

Ένα έργο δεν χρειάζεται να είναι όμορφο, χρήσιμο ή να έχει καλλιτεχνική αξία για να προστατεύεται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας. Τα έργα προστατεύονται ανεξάρτητα από την ποιότητά τους, την αξία τους ή τις ιδέες που μεταφέρουν.

Η αδέξια ζωγραφιά ενός μικρού παιδιού προστατεύεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως ο πίνακας ενός καταξιωμένου ζωγράφου.

Τι δεν προστατεύει η πνευματική ιδιοκτησία

Οι **ιδέες** ως ιδέες **δεν προστατεύονται**, καθώς στόχος είναι να διασφαλιστεί η ελεύθερη κυκλοφορία τους προς όφελος της εξέλιξης και της προόδου.

Πως αποκτάται το δικαίωμά της πνευματικής ιδιοκτησίας

Αυτόματα, χωρίς διατυπώσεις με τη δημιουργία (όχι απαραίτητα και την ολοκλήρωση) του έργου. **Δεν απαιτούνται τυπικές διαδικασίες** για να αποκτήσει ο δημιουργός δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Τι περιλαμβάνει το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας

Ο δικαιούχος έχει τον **πλήρη** και **αποκλειστικό έλεγχο** επί του έργου του. Αυτό σημαίνει ότι αφενός μπορεί να το χρησιμοποιεί όπως εκείνος κρίνει και αφετέρου μπορεί να εμποδίσει οποιονδήποτε τρίτο να προβεί σε οποιαδήποτε χρήση του έργου του χωρίς την άδειά του.

Τι περιλαμβάνει το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας

Στο απόλυτο και αποκλειστικό αυτό δικαίωμα ο νόμος αναγνωρίζει εξαιρέσεις χάριν του δημοσίου συμφέροντος π.χ.

- Παράθεση σύντομων αποσπασμάτων για υποστήριξη γνώμης ή άσκηση κριτικής
- Αναπαραγωγή έργων σε εκπαιδευτικά σχολικά βιβλία και ανθολογίες
- Χρήση έργων για λόγους ενημέρωσης
- Αναπαραγωγή έργων για ιδιωτική χρήση

Γιατί είναι σημαντική η πνευματική ιδιοκτησία

Είναι άμεσα συνυφασμένη με την **προστασία της ανθρώπινης δημιουργικότητας**.

Η προστασία των έργων στην ουσία συνεπάγεται την προστασία των δημιουργών τους, τον σεβασμό και την αναγνώριση του πνευματικού τους μόχθου και την εξασφάλιση κινήτρων (οικονομικών και ηθικών) για περαιτέρω δημιουργία.

Πως μπορώ νόμιμα να χρησιμοποιώ
έργα άλλων;

**Θα πρέπει ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ να πάρω
την άδεια του δημιουργού**

Πότε υπάρχει προσβολή δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας;

- Όταν ένα έργο χρησιμοποιείται χωρίς την άδεια του δικαιούχου ή κατά παράβαση άδειας που έχει δοθεί από τον δικαιούχο
- Υφίσταται ακόμα και αν δεν γίνεται με σκοπό το κέρδος
- Ο νόμος προβλέπει αυστηρές κυρώσεις στις περιπτώσεις αυτές συμπεριλαμβανομένης φυλάκισης και προστίμου

Τι είναι η πειρατεία;

Είναι η δημιουργία, διανομή και πώληση παράνομων (πειρατικών) αντιγράφων προστατευόμενων έργων.

Η πειρατεία είναι μια παράνομη δραστηριότητα που δεν βλάπτει μόνο τους δημιουργούς και τους δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων αλλά και την κοινωνία ως σύνολο.

Γιατί λέμε «ΌΧΙ» στην πειρατεία;

- Στερεί από τους δημιουργούς το οικονομικό αντάλλαγμα που δικαιούνται και μειώνει τη δυνατότητά τους να συνεχίσουν να δημιουργούν νέα έργα.
- Η συρρίκνωση της δημιουργίας οδηγεί αναπόφευκτα στη συρρίκνωση του πολιτισμού.
- Μειώνονται τα έσοδα του Κράτους από την είσπραξη ΦΠΑ και ασφαλιστικών εισφορών.
- Μειώνονται οι θέσεις εργασίας.

Τι πρέπει να γνωρίζω για την πνευματική ιδιοκτησία και το διαδίκτυο;

Οτιδήποτε βρίσκεται στο διαδίκτυο δεν σημαίνει ότι είναι ελεύθερο δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή/και συγγενικών δικαιωμάτων.

Αυτό σημαίνει ότι **δεν μπορείς να το χρησιμοποιείς χωρίς άδεια, εκτός αν είναι μόνο για προσωπική σου χρήση.**

Η προσωπική χρήση δεν περιλαμβάνει την ανάρτηση έργων στο Facebook ή τη χρήση έργων που βρίσκονται σε αυτό. Το ίδιο ισχύει και για το YouTube και τις άλλες πλατφόρμες περιεχομένου ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Πού μπορώ να μάθω περισσότερα για την πνευματική ιδιοκτησία;

Για περισσότερες πληροφορίες
μπορείς να επισκεφθείς την
ιστοσελίδα του **Οργανισμού
Πνευματικής Ιδιοκτησίας**
<http://www.opi.gr>

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

www

SaferInternet4Kids.gr

ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

 www.saferinternet4kids.gr

help
saferinternet **line**
210 6007686
 www.help-line.gr

Γραμμή βοήθειας

safeLine.gr
 www.safeline.gr

Γραμμή παράνομου περιεχομένου

INHOPE
ins@fe
 www.inhope.org
www.betterinternetforkids.eu

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
 www.forth.gr

Συγχρηματοδοτείται από την
Ευρωπαϊκή Ένωση